

JĀ!

DEMOKRĀTIJAS STIPRINĀŠANA SKOLĀ

DEMOKRĀTIJĀ!

MĒS, TĀPAT KĀ BITES, DZĪVOJAM SAIMĒ. TĀPAT KĀ KATRA BITE IR SVARĪGA RŪPĒS PAR STROPU, TĀ MĒS KATRS ESAM NOZĪMĪGS, VEIDOJOT LABĀKU VALSTI, EIROPU UN PASAULI.

IDEJU STROPS

INFORMĒ, IESAISTA, IEDVESMO
UN ATBALSTA PEDAGOGUS

JĀ!

11/2022

"Ideju strops" top projektā "DemokrātiJĀ". Projekta mērķis ir stiprināt demokrātijas kultūru Latvijas skolās. Ikvienu izglītības procesā iesaistītā JĀ! demokrātiskai un cieņpilnai apziņai, stājai un saziņai klasē, skolā, pilsētā, valstī ir mūsu nākotnes pamats. Saki arī savu JĀ!

Projektu "DemokrātiJĀ" finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds". Projektu īsteno biedrība "Eiropas Kustība Latvijā" sadarbībā ar Fondu atvērtai sabiedrībai "DOTS".

1.

Stratēģijas galda spēles "DemokrātiJĀ" ieviešanas seminārs + dāvana. Stratēģijas galda spēles "DemokrātiJĀ" spēlētāju uzdevums ir izveidot demokrātisku valsti. Spēles laikā spēlētāji izprot demokrātijas pamatelementu nozīmību, apzinās demokrātiskas valsts iespējas un riskus. Spēle piemērota pamatskolas vecākā posma un vidusskolas skolēniem. **Galda spēles ieviešanas seminārs notiks 21. februārī, semināra dalībniekiem būs iespējams spēli saņemt dāvanā** (līdz 5 komplektiem klasei).

Pieteikšanās semināram [šeit](#).

2.

Iegūsti metamo kauliņu komplektu demokrātiskām sarunām klasē! Metamo kauliņu komplektā ir trīs metamie kauliņi. Katrs no tiem ir savā krāsā, ietver atšķirīgu jautājumu formu un sasniedz citu mērķi. Jautājumu piemēri: Kā klasē ierosināt jaunas idejas?; Kā klasē ņemt vērā ikviena viedokli?; Ja es vēlos klasē ko mainīt...; Ja es nepiekrītu citu viedoklim...; Kāpēc ir svarīgi apspriest lēmumus?; Kāpēc ir svarīgi paust savas domas?.

Lai dažādotu metamo kauliņu izmantošanu, pie katra jautājuma ir pievienoti simboli. Metamo kauliņu komplekts piemērots sākumskolas un pamatskolas skolēniem.

Lai iegūtu metamo kauliņu komplektu savā īpašumā, dalies ar ideju – kā mācīt demokrātiju skolā [šeit](#).

3.

Piesakieties izglītības iestāžu pašpārvalžu atbalstam "Kontakts"! Iniciatīva izglītības iestāžu pašpārvalžu atbalstam "Kontakts" tiek īstenota Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros ar mērķi stiprināt izglītības iestāžu (vispārīzglītojošo skolu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu) pašpārvalžu attīstību. Iniciatīvas ietvaros izglītības iestāžu pašpārvalžu komandām iespējams piedalīties mācībās un tiešsaistes semināros, piedalīties ideju projektu konkursā un saņemt līdz 1000 eiro finansējumu projektu īstenošanai. Pašpārvaldes savu komandu dalībai iniciatīvā "Kontakts" var pieteikt no līdz 28. februārim aizpildot pieteikuma **anketu**. Sīkāk [šeit](#).

IEDVESMOJIES!

Pedagogu idejas demokrātijas stiprināšanai skolā

Šajā un nākamajos *Ideju stropos* dalīsimies ar idejām, kā Latvijas skolās tiek stiprināta demokrātijas kultūra.

1. _____

Izvirzām skolēnu grupā aktuālu jautājumu (piemēram: kā novērst jaušus vai nejaušus aizvainošanas gadījumus skolēnu sarunās/komunikācijā). Katrs skolēns uz atsevišķas lapas uzraksta savu ieteikumu, tad lapu pārloka, saliek visas lapas kaudzē klases vidū un sajauc. Katrs skolēns izvelk vienu lapu un raksta – piekrīt/nepiekrīt ierosinājumam, kāpēc. Tad lapas atkal sajauc un izvelk citu lapu. Raksta vai piekrīt/nepiekrīt abiem iepriekšējiem viedokļiem, vai nē un kāpēc. Tad skolēni sadalās darba grupās, viedokļu lapas sadala vienādā skaitā starp grupām. Katrai grupai jāvienojas par labāko ieteikto problēmas risinājumu. Katra grupa prezentē savu viedokli. Izteiktie viedokļi tiek apspriesti. Tam seko balsojums, kas izšķir visiem pieņemamāko problēmas risinājumu. To noformē un izvieto klasē pie sienas. Paldies par ideju **Zemītes sākumskolai**.

2. _____

Akcija “Bērns māca bērnu” un/vai “Jaunietis jaunietim”. Bērni un jaunieši tiek aicināti dalīties ar citiem savās prasmēs, piemēram, kā vieglāk iemācīties dzejoli, kā izgriezt sniegpārslīņu, labākie lasītāji lasa priekšā mazajiem utt. Vienaudži daudz labāk uztver sava biedra skaidrojumu kā pieauguša cilvēka rekomendācijas. Manuprāt, šādas aktivitātes veido labākas un saprotošākas attiecības starp jauniešiem. Paldies par ideju **Rīgas 1. Kristīgai pamatskolai**.

3. _____

Aktivitāte “Klases eksperti”. Katru nedēļu klasē ir bērni, kuri patstāvīgi organizē klases norises. “Rīta treneri” organizē rīta vingrošanu, “Klases TV” vadītāji izdomā raidījumu par klases norisēm, intervē klasesbiedrus, aptaujā. (Klasē uztaisīts īpašs TV ekrāns.) “Klases šoferīši” atbild par klases vešanu pusdienās, pastaigās u.c. “Klases kārtībnieki” iesaistās klases ikdienas darbu organizācijā starpbrīžos, “Spēļu eksperti” atbild par interesantām spēlēm. Par paveikto “Labo darbu krātuvītē” krāj *bonusīnus*, pārējie arī nobalso, izsaka savu viedokli, kā ekspertiem šonedēļ ir veicies. Tā skolēni mācās patstāvīgi organizēt savu darbu, izteikt savas domas, īstenot savas idejas, ieklausīties citu viedoklī. Paldies par ideju **Limbažu Valsts ģimnāzijai**.

4. _____

Klasē ir ierīkots *Vērtību stūrītis*. Ja mēs zinām, ka klasē kāds bērns ātri sadusmojas, tad klase kopā izstrādā rīcības plānu. Stūrītī ir aktualizētas dažādas problēmas un sniegti ieteikumi risinājumiem – atgādnēs, video filmas, izspēlētas situācijas utt. Paldies par ideju **Pūres pamatskolai**.

5. _____

Skolēni paši izstrādā mācību uzdevumus noteiktai tēmai. Tēmas noslēguma pārbaudes darbu veido no skolēnu izveidotajiem uzdevumiem. Paldies par ideju **Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijai**.

JĀ!

Vēsturiskā rekonstrukcija – veids, kā izzināt vēstures notikumus

Vēsturiskā rekonstrukcija ir vēsturisku notikumu attēlojums mūsdienās, kas ļauj izzināt, iejusties un izprast konkrēto vēstures notikumu, gadsimtu, jomu.

Latvijā darbojas vairāki vēstures rekonstrukcijas klubi, katrs no tiem specializējas uz konkrētu nodarbi: ieroču un cīņas prasmes atveidošanu, apģērbu izgatavošanu, kulinārijas, mūzikas rekonstrukcijām, festivālu organizēšanu u.tml. Interesenti vēsturiskās rekonstrukcijas var skatīt Viduslaiku dienās Cēsīs, Starptautiskajā kara vēstures rekonstrukcijas klubu festivālā Daugavpilī (Napoleona un Krievijas Impērijas kaujas rekonstrukcija), Zemgaļu svētkos Tērvetē, Ziemassvētku kaujās Ložmetējkalnā, Brīvības cīņās Tērvetē, kā arī citos pasākumos. Lai uzzinātu vairāk par vēstures rekonstrukciju un tās nozīmību izglītības procesā, sarunājāties ar biedrības "Latviešu karavīrs" vadītāju Normundu Jērumu.

Kāpēc vēsturiskās rekonstrukcijas ir nozīmīgas?

Vēsturiskās rekonstrukcijas rada autentisku vidi, izmantojot atbilstošu inventāru, ekipējumu, apģērbu, sadzīves priekšmetus, ļaujot iztēloties, pašam izbaudīt un izmēģināt. Redzam, ka Latvijas sabiedrībā, tostarp jauniešiem, ir nozīmīgi vairoti interesi, cieņu pret vēstures notikumiem, stiprināt saikni ar savu zemi. Vēstures rekonstrukcija ir efektīvs veids šī mērķa sasniegšanai.

Vai alternatīva vēsturiskajām rekonstrukcijām mūsdienās nav datorspēles?

Datorspēles neļauj sajūst smaržu, aukstumu, izsalkumu, pārgurumu, bet tieši šādas detaļas ļauj iztēloties vēstures notikumu un kļūt par daļu no tā.

Kur meklēt informāciju, ja pedagogi vai skolēni vēlas uzzināt, ko vairāk par vēsturisko rekonstrukciju, pievienoties jūsu aktivitātēm?

Mūsu biedrībai ir trīs *Facebook* profili: Latviešu karavīrs, Tērvetes koka pils un Viking Ship Indrikis. Tur atspoguļojam aktualitātes. Droši var rakstīt ziņu komentāros vai uz manu e-pastu lielkenins@inbox.lv.

Kas jāņem vērā, ja mācību procesā pedagogs plāno ietvert vēsturisko rekonstrukciju?

Radiet pēc iespējas autentiskāku vidi – līdz sīkākai sadzīvīskai detaļai. Tas ir visa pamatā, lai skolēni ar visām maņām izjustu šo vēstures posmu, notikumu, spētu to ticami iztēloties. Tikpat būtiskas ir detalizētas zināšanas par konkrēto notikumu. Bet noteikti mudinu šo pieeju īstenot – darot paši skolēni mācās vislabāk.

Šajā *Ideju stropā* piedāvājam daudzveidīgus materiālus, lai sekmētu skolēnu izpratni par vienotas Eiropas izveidi. Lugu "Atdzimšana no drupām: Eiropas atjaunošana pēc Otrā pasaules kara" nevar uzskatīt par vēstures notikumu tiešu rekonstrukciju, taču tā ietver vēsturiskās situācijas un rīcību atspoguļojumu, kas palīdz izprast situācijas vēsturisko kontekstu, personību mērķus, nodomus. Pirms lugas iestudēšanas, aicinām iepazīties ar izziņas resursiem, lai labāk sagatavotos lomu atveidei:

[Video ceļojums](#) ES vēsturē (video sērija franču valodā, titri angļu valodā)

[Izstāde](#) "Eiropa un eiropieši no 1950. gada līdz mūsdienām"

[Eiropas vēstures stunda](#)

[Informatīvs buklets](#) "ES pionieri. Celmlauži, kas palīdzēja izveidot šodienas Eiropu"

Luga "Atdzimšana no drupām: Eiropas atjaunošana pēc Otrā pasaules kara".

Luga izstrādāta Historiana projektā "Decisions and dilemmas-1".

Lomas: četri stāstnieki, Josifs Staļins, PSRS, Konrāds Adenauers, Valters Holšteins, Rietumvācija, Robērs Šūmans, Žans Monē, Francija, Vinstons Čērčils, Lielbritānija, Džordžs Māršals, ASV, Pauls Henrijs Spāks, Beļģija, Džozefs Behs un Luksemburga, Siko Mansholts, Johans Beijens un Nīderlande, Polmiro Toljati.

1. aina: Eiropa 1945. gads

Uznāk Stāstnieki

Pirmais stāstnieks: Otrais pasaules karš ir beidzies.

Otrais stāstnieks: Eiropa ir drupās.

Trešais stāstnieks: Vairāk nekā 60 miljoni cilvēku ir gājuši bojā.

Ceturtais stāstnieks: Visā kontinentā bēgļi ir nemitīgā kustībā...

Pirmais stāstnieks: Bēgļi no Ukrainas un Igaunijas...

Otrais stāstnieks: No Latvijas, Lietuvas un Horvātijas...

Trešais stāstnieks: Vācijas bēgļi, kuri izraidīti no Austrumeiropas...

Ceturtais stāstnieks: Ebreji no koncentrācijas nometnēm...

Pirmais stāstnieks: Viņi dodas pāri visai Eiropai, izmisīgi meklējot drošību un patvērumu.

Uznāk Josifs Staļins un asinīs izmirkusi PSRS

Josifs Staļins: Padomju Savienība ir sagrauta.

PSRS: Valda bads. Valda bailes.

Josifs Staļins: Valsts vārās no naida.

PSRS: Tās politiķi plāno atriebību.

Josifs Staļins: Atriebties Vācijai!

Uznāk Konrāds Adenauers un Valters Halšteins, viņi nes bezsamaņā guļošo Rietumvāciju

Konrāds Adenauers: Nacistiskā Vācija ir uzvarēta.

PSRS: (Rūcot) Vācija ir pelnījusi sakāvi.

Adenauers un Halšteins nostājas starp Rietumvāciju un PSRS

Valters Halšteins: Ne visi vācieši ir vainojami Hitlera noziegumos.

Konrāds Adenauers: Es pretojos nacistiem. Mani arestēja Gestapo un ieslodzīja cietumā.

Valters Halšteins: Vai jūs zināt, cik daudz vāciešu nomira šajā karā? Septiņi ar pusi miljoni.

PSRS: Tas nav nekas, salīdzinot ar 26,6 miljoniem padomju pilsoņu, kuri ir miruši vai pazuduši.

Josifs Staļins: Jūs, vācieši, to mums nodarījāt.

PSRS: Mēs atriebsimies.

Josifs Staļins: Mēs pārņemsim jūsu zemi un atņemsim jūsu rūpniecības industriju.

Telpā ieskrien Robērs Šūmans, Žans Monē un Francija. Tiem seko Vinstons Čērčils, Lielbritānija, Džordžs Māršals un ASV

Lielbritānija, skatoties uz Rietumvāciju: Tava sakāve prasīja piecus gadus.

ASV: Eiropā ir bijusi asinspirts.

Vinstons Čērčils: Bet tagad Otrais pasaules karš ir beidzies.

Žans Monē: Trīs reizes Vācijas armijas iebruka mūsu valstī.

Robērs Šūmans: Trīs reizes Francija dzīvoja Vācijas varā.

Francija: Nekad vairs!

Uznāk Pauls Henrijs Spāks, Beļģija, Džozefs Behs un Luksemburga. Tiem seko Siko Mansholts, Johans Beijens un Nīderlande

Beļģija: Mēs sakām to pašu!

Luksemburga: Nekad vairs!

Džozefs Behs: Beļģija un Luksemburga bija neitrālas valstis.

Pauls Henrijs Spāks: Bet Vācija uzbruka mums gan Pirmā pasaules kara, gan Otrā pasaules kara laikā.

Beļģija: Mūsu cilvēki tika vajāti, spīdzināti un nogalināti.

Nīderlande: Mēs piedzīvojām badu un nāvi.

Nīderlande: Vairs nekādu ciešanu!

Lielbritānija: Vairs nekāda kara!

Francija: Nekad vairs!

ASV: Karš noteikti izcelsies atkal.

Josifs Staļins, skatoties uz ASV: Ko tu ar to domā?

ASV: Jums, puīši, ir pašnāvnieciskas tendences.

Džordžs Māršals mēģina risināt situāciju, dodas pie Staļina un paspiež viņa roku

Džordžs Māršals: Sveiks, draugs! Prieks strādāt kopā ar tevi pret nacistiem!

Māršals pagriež muguru Staļinam un čukst pārējiem

Džordžs Māršals: Neuzticieties viņam. Es runāju nopietni. Vai esat redzējuši, ko viņš dara Austrumeiropā?

ASV: Viņš dibina komunistiskas valdības Polijā, Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā un Albānijā.

Palmiro Toljati: Nu un? Komunistu partizāni un Sarkanā armija atbrīvoja šīs valstis!

PSRS: Komunisti ir Austrumeiropas varoņi, jo viņi padzina fašistus!

Palmiro Toljati: Nav brīnums, ka austrumeiropieši tagad valsts valdībā izvēlas komunistu politiķus.

Džordžs Māršals: Bet visus Austrumeiropas komunistu līderus kontrolē Staļins!

Vinstons Čērčils: No Ščecinas pie Baltijas jūras līdz Triestei pie Adrijas jūras – pāri visam kontinentam ir nolaidies dzelzs priekšgars.

Josifs Staļins: Austrumeiropas valstis tikai veido aizsardzības buferi, norobežojot PSRS no Rietumiem!

Pauls Spāks: Ak tā? Viņi ir austrumu bloks, kas draud Rietumiem ar komunistu varas pārņemšanu!

Siko Mansholts, skatoties uz ASV: Es redzu, ko jūs domājat, sakot, ka Eiropai ir pašnāvnieciskas tendences.

Johans Beijens: Pirmais pasaules karš sākās Eiropā.

Pauls Henrijs Spāks: Tāpat bija arī ar Otro pasaules karu.

ASV: Un Amerika katru reizi tiek iesaistīta. Amerika skatās uz jums un nespēj saprast – kāpēc? Kāpēc jūs to darāt?

Beļģija: Beļģija nekad nevienam nav uzbrukusi! Mēs vienmēr esam upuri!

Nīderlande: Nīderlandi interesē tikai miers un tirdzniecība!

Lielbritānija: *(Sarkastiski)* Vai tiešām? Vai tādēļ holandieši Midveja kaujā iznīcināja britu karaspēku?

Vinstons Čērčils: Nelieši!

Francija: Neaizmirstiet, ka Francijai pēdējo astoņdesmit (80) gadu laikā ir uzbrukts trīs reizes!

Luksemburga: Francija vajadzētu turēt ciet muti! Napoleona valdīšanas laikā Francija uzbruka lielākajai daļai Eiropas!

Nīderlande: Jūs iekarojāt Nīderlandi!

Beļģija: Un Beļģiju!

Lielbritānija: Jūs mēģinājāt mērdēt badā Lielbritāniju, lai tā pakļautos.

Rietumvācija: Vaterlo kaujā mēs un mūsu britu sabiedrotie uzvarējām Napoleonu un izglābām Eiropu no franču tirāna.

Francija: Berlīnes kaujā mēs un mūsu britu, padomju un amerikāņu sabiedrotie, uzvarējām Hitleru un izglābām Eiropu no vācu tirāna!

PSRS: *(Dusmīgi)* Tirāna, kas iebruka PSRS, neskatoties uz mūsu miera līgumu!

Beļģija: Tas nebija "miera līgums"! Tas ļāva Padomju Savienībai iebrukt Polijā!

Luksemburga: Un Igaunijā! Un Latvijā! Un Lietuvā!

Josifs Staļins: *(Dusmīgi)* Mums bija jāuzbrūk šīm valstīm, lai sevi aizstāvētu.

Rietumvācija: Tāpat bija arī Vācijā! Mums apkārt bija ienaidnieki, tāpēc mēs bijām spiesti tiem uzbrukt.

PSRS: Uzbrukums ir labākais aizsardzības veids!

ASV: Vai jūs saprotat, ko es domāju? Jūs vienmēr ķīldojaties!

Džordžs Māršals: Jūs cīnījāties Itālijas karos!

ASV: Jūs cīnījāties Trīsdesmitgadu karā!

Džordžs Māršals: Jūs cīnījāties Septiņgadu karā!

ASV: Napoleona karos...

Džordžs Māršals: Pirmajā pasaules karā...

ASV: Un Otrajā pasaules karā...

Džordžs Māršals: Par daudz karu vienam kontinentam.

Žans Monē: Tā ir. Bet mēs esam ko iemācījušies, kamēr karojām.

Robērs Šūmans: Mēs uzzinājām, ka sabiedroto valstis var aizmirst nacionālās atšķirības un sadarboties kopīga labuma vārdā.

Pirmais stāstnieks: Pirmais pasaules karš bija tikko izcēlies, kad divdesmit sešus gadus vecais biznesmenis sazinājās ar Francijas valdību.

Otrais stāstnieks: Viņa vārds bija Žans Monē.

Žans Monē: Es redzēju, ka pastāv kara resursu problēmas: Lielbritānija un Francija bija sabiedrotie, bet viņi sacentās viens ar otru, lai nopirktu ieročus un izejvielas.

Trešais stāstnieks: Monē tikās ar Francijas kara ministru.

Žans Monē: Es viņu pārliecināju, ka Francijai un Lielbritānijai jāsadarbojas.

Ceturtais stāstnieks: Tām vajadzētu koordinēt pārtikas un degvielas piegādes.

Pirmais stāstnieks: Tām vajadzētu kopīgi iegādāties iekārtas.

Otrais stāstnieks: Monē devās uz Londonu.

Trešais stāstnieks: Viņš pārliecināja Lielbritāniju kopā ar Franciju iegādāties tēraudu, naftu un ogles.

Žans Monē: Ekonomiskā sadarbība palīdzēja mūsu valstīm uzvarēt karā.

Pauls Henrijs Spāks: Ekonomiskā sadarbība palīdzēja mūsu valstīm maksimāli izmantot miera apstākļus.

Džozefs Behs: 1921. gadā mēs izveidojām BLEU – Beļģijas un Luksemburgas Ekonomikas savienību.

Pauls Henrijs Spāks: Mēs novērsām tirdzniecības šķēršļus starp mūsu valstīm.

Džozefs Behs: Mēs sasaistījām mūsu valūtas.

Johans Beijens: Nīderlande uzzināja, cik labi šī muitas savienība strādāja.

Siko Mansholts: Tāpēc mēs pievienojāmies.

Pauls Henrijs Spāks: Mēs kļuvām pazīstamas kā Beniluksa valstis.

Johans Beijens: Mēs esam mazas valstis.

Džozefs Behs: Sadarbība sniedz mums aizsardzību.

Siko Mansholts: Strādājot kopā, mūsu ekonomikas kļūst spēcīgākas.

Žans Monē: Tas ir tieši tas, kas tagad ir vajadzīgs Eiropai!

Konrāds Adenauers: Mūsu ekonomika ir drupās.

Pauls Henrijs Spāks: Mūsu valstīs viegli var rasties naids.

Žans Monē: Strādājot kopā, mēs varam izveidot vienotu Eiropu bez kara un nabadzības.

Siko Mansholts: Galu galā, ir vairāk lietu, kas mūs apvieno, nevis šķir.

Johans Beijens: Mēs ticam demokrātijai.

Pauls Henrijs Spāks: Mēs ticam tiesiskumam.

Robērs Šūmans: Mēs ticam brīvībai un sociālajam taisnīgumam.

Konrāds Adenauers: Mēs visi vēlamies, lai nākotne būtu brīva no kara un naida.

Žans Monē: Nākotne, kurā mūsu spēks nav atkarīgs no citu vājuma.

Ceturtais stāstnieks: Pārsteidzoši, Lielbritānijas premjerministrs Vinstons Čērčils bija viens no pirmajiem, kurš atbalstīja vienotu Eiropu.

Vinstons Čērčils: Cīņas ir tikai tikko mitējušās. Bet briesmas nav garām. Ja mums ir jāveido Eiropas Savienotās Valstis, vai, lai arī kāds vārds tām tiks dots, mums jāsāk ar šo brīdi.

Pirmais stāstnieks: Robērs Šūmans un citi dibinātāji zināja, ka uzdevums būtu milzīgs...

Otrais stāstnieks: Bet neveiksme būtu katastrofāla.

Robērs Šūmans: Mieru pasaulē var aizsargāt tikai ar radošiem centieniem, kas ir samērīgi ar draudiem. Ieguldījums, ko organizēta un dzīva Eiropa var dot civilizācijai, ir neaizstājams mierīgu attiecību uzturēšanai.

Žans Monē: Vienota Eiropa ir lēciens nezināmajā.

Džordžs Māršals: Vienota Eiropa Amerikai ir izdevīga, un, lai to pierādītu, ASV piedāvā jums trīspadsmit miljardus dolāru ekonomiskai palīdzībai.

Valters Halšteins: Trīspadsmit miljardi dolāru!

Džordžs Māršals: Tā ir Eiropas atgūšanās programma, lai palīdzētu "atjaunot Eiropas ekonomiku un garu".

ASV: Labāk neizniekojiet to. Trīspadsmit miljardi dolāru ir DAUDZ naudas.

Džordžs Māršals: Mēs piedāvājam to ar nosacījumu, ka jums jāsadarbojas.

ASV, skatoties uz Beniluksa valstīm: Tāpēc apvienojiet savas ekonomikas, tāpat kā viņi.

Pauls Henrijs Spāks: Mēs izveidojām EESO: Eiropas ekonomiskās sadarbības organizāciju.

Trešais stāstnieks: Tā ir pastāvīga organizācija, kas izveidota Māršala atbalsta pārvaldīšanai.

Ceturtais stāstnieks: Un Pauls Henrijs Spāks ir tās priekšsēdētājs.

Pauls Henrijs Spāks: Astoņpadsmit valstis pievienojas EESO.

Alčide de Gasperi: Ieskaitot Itāliju...

Konrāds Adenauers: Un okupētos Vācijas rietumu sektorus, kas pazīstami kā Trizonija.

Pauls Henrijs Spāks: Mēs likvidējam muitas šķēršļus, lai veicinātu tirdzniecības paplašināšanos.

Džozefs Behs: Mēs izmantojam daudzpusējus maksājumus par precēm.

Siko Mansholts: Mēs izveidojam brīvās tirdzniecības zonu.

Johans Beijens: Mēs atdzīvinām mūsu rūpniecības nozares un sākam atjaunot mūsu pilsētas.

Lielbritānija: Pēc kara darbības izraisītās iznīcības, Māršala atbalsts nāca gluži kā glābšanas riņķis slīkstošajiem.

Džordžs Māršals: Ko lai es saku? Mēs vēlamies, lai jūsu ekonomika būtu spēcīga un veselīga.

Džordžs Māršals: Un pārliecinieties, lai komunisti nepārņem jūsu valstis.

Džordžs Māršals, skatoties uz Staļinu un vicinot dolāra banknoti: Klau, draugs! Vai arī tu vēlies Māršala atbalstu?

Josifs Staļins: Nekad! Māršala atbalsts ir amerikāņu plāns PSRS iznīcināšanai!

Palmiro Toljati: Tas ir amerikāņu plāns Eiropas pārņemšanai!

PSRS: Tāpēc PSRS ir nepieciešams sabiedrotais pret kapitālistiem.

PSRS: Čehu komunisti tikko pārņēmuši Čehoslovākijas valdību!

Džordžs Māršals: Mēs jūs par to brīdinājām!

ASV: Komunisti pārņem varu!

Francija: Mums ir sevi jāaizstāv!

Francija: Pievienojies Briseles līgumam!

Lielbritānija uzliek savu plaukstu uz Francijas dūres

Lielbritānija: Tā ir aizsardzības alianse. Tas aizsargā mūs visus pret uzbrukumu.

Beniluksa valstis uzliek savas plaukstas uz Francijas un Lielbritānijas plaukstām

Francija sauc Itālijai

Francija: Pievienojies mums!

Beļģija: Tikai Adrijas jūra nošķir Itāliju no komunistiem Austrumu blokā!

Nīderlande: Nāciet un pievienojieties Briseles līgumam!

Alčide de Gasperi: Mums nepatīk Briseles līguma noteikumi.

Altjero Spinelli: Tie ir vērsti pret Vāciju. Tā ir liela kļūda.

Alčide de Gasperi: Pēc Pirmā pasaules kara jūs izturējāties pret vāciešiem kā otrās šķiras eiropiešiem.

Itālija: Vācijas tautai tika radīta netaisnības sajūta un vēlme atriebties.

Altjero Spinelli: Un tas izraisīja Otro pasaules karu.

Itālija: Mācieties no savām kļūdām.

Altjero Spinelli: Izveidojiet draudzību starp visām Eiropas tautām, tostarp Vācijas iedzīvotājiem.

Alčide de Gasperi: Ja mēs varam radīt brīvu un demokrātisku Eiropu, kurā pret visām valstīm izturas vienlīdzīgi, tad visi eiropieši labprāt pievienosies vienotai Eiropai.

Altjero Spinelli: Mums būti jāveido federāla Eiropa, kurā ietilpst visas mūsu tautas. Mums jāmeklē starpvalstu risinājums mūsu problēmām.

Itālija: Tātad, Itālija nepiedalīsies nevienā Eiropas līgumā, kas ir naidīgs pret Vāciju.

Vinstons Čērčils: Satiksīmes Eiropas kongresā un turpināsīsim sarunas.

Robērs Šūmans: Mēs varam apspriest Eiropas politisko, ekonomisko un monetāro savienību.

Altjero Spinelli pamāj ar galvu Konrādam Adenaueram. Abi pievienojas Čērčilam un Robēram Šūmanim

Altjero Spinelli: Pārrunāsīsim par Eiropas Asambleju, kurā visas tautas var satikties un apspriesties.

Konrāds Adenauers: Un Eiropas Padomi, kur pārrunās cilvēktiesības un pamatbrīvības.

Vinstons Čērčils: Un Eiropas Koledžu, kurā studenti, kuru valstis reiz karoja viena ar otru, var mācīties vienā studentu pilsētiņā.

Robērs Šūmans: Un Muitas un Ekonomikas Savienību visā Eiropā.

Staļins no kabatas izvelk lapu ar uzrakstu Berlīne, cieši satver to

Staļins: Ak, vai. Visi ceļi uz Berlīni ir bloķēti.

Rietumvācija: Laid vaļā Berlīni, tu, monstros! Vācieši tur mirst badā!

Francija: Berlīnes blokāde ir karadarbība!

PSRS: Tas pats attiecas uz Vācijas valūtas reformēšanu un ASV, Francijas un Lielbritānijas okupēto zonu apvienošanu Trizonijā!

Staļins ciešāk satver Berlīni

Staļins: Nav nekā, ko jūs varētu darīt, lai palīdzētu Berlīnei, jo tā ir dziļi padomju okupācijas zonā.

ASV: Mēs ar lidmašīnām nogādāsim pārtiku un preces Berlīnē!

Lielbritānija: Ko darīt, ja nu komunisti notrieks mūsu lidmašīnas?

Francija: Tas varētu novest pie Trešā pasaules kara!

Lielbritānija: Un kodoliznīcināšanas!

Rietumvācija: Jums nav citas izvēles. Jums ir jāpabaro Berlīni!

Francija, Lielbritānija un ASV palaiž papīra lidmašīnas Rietumvācijas virzienā, kura tās notver un sasprauž ap Berlīni

Žans Monē: Šis ir karš, taču tas atšķiras no visiem kariem, kuros mēs jau esam cīnījušies. Tas ir aukstais karš.

Pauls Henrijs Spāks: PSRS draudi ir reāli. Eiropai ir vajadzīga ASV palīdzība, lai sevi aizstāvētu.

Džordžs Māršals: Mēs veidojam militāru aliansi, ko sauc par NATO, Ziemeļatlantijas Līguma organizāciju.

Džordžs Māršals vērsas pret Briseles līguma parakstītājiem

Džordžs Māršals: Pievienojieties mums.

Visi Francijas, Lielbritānijas, Holandes, Beļģijas un Luksemburgas politiķi uzliek savas rokas uz Māršala rokas

Džordžs Māršals: Arī Itālija. Itālijai un Rietumvācijā jāpiedalās NATO.

Itālijas politiķi pievienojas – uzliek savu plaukstu uz citu rokām, bet Francija ir pret Rietumvācijas iestāšanos NATO

Francija: Vai jūs esat traki? Francija necietīs Vācijas atkārtotu apbruņošanu.

Rietumvācija: Kā vēl mēs varam sevi pasargāt?

Konrāds Adenauers: Ja tikai cilvēki varētu saprast, ka Eiropai nevar būt jauna sākuma, ja mēs nepiedodam viens otram.

Staļins atlaiž vaļīgāk Berlīnes tvērienu

Staļins: Esmu nolēmis atcelt Berlīnes blokādi.

Rietumvācija: Beidzot!

Staļins: Ar nosacījumu, ka Lielais Četrinieks rīko konferenci par Vācijas nākotni.

ASV: Mēs piekrītam.

Lielbritānija: Mēs piekrītam.

Francija: Mēs piekrītam.

Staļins noņem Berlīni un aiziet, tam seko PSRS

Māršals aizvelk Rietumvāciju uz skatuves priekšu. Adenauers un Halšteins stāv blakus. Francijas, ASV un Lielbritānijas tēli nostājas ap Rietumvāciju, lai to aizsargātu

Džordžs Māršals: Vācija ir uz aukstā kara frontes līnijas.

Robērs Šūmans: Rietumvācijai ir jābūt spēcīgai.

Vinstons Čērčils: Rietumvācijā ir jābūt daļai no NATO.

Konrāds Adenauers: Ar trīs nosacījumiem:

Valters Halšteins: Mums ir pilnīga suverenitāte.

Lielbritānija: Mēs piekrītam.

Valters Halšteins: Mums ir atļauts pievienoties Eiropas Padomei ar vienlīdzīgiem noteikumiem.

Francija: Mēs piekrītam.

Konrāds Adenauers: Jums jāpārskata lēmums par Vācijas rūpniecības atjaunošanu. Mums ir vajadzīgas rūpnīcas, lai attīstītu ekonomiku.

Valters Halšteins: Mēs nevēlamies saņemt pabalstus. Rietumvācija, pievienojoties Eiropai, vēlas būt neatkarīga.

ASV: Mēs piekrītam. Tagad pazūdiēt no šejienes un rakstiet Vācijas Federatīvās Republikas konstitūciju!

Visi tēli pamet skatuvi. Paliek tikai Žans Monē, Robērs Šūmans, Konrāds Adenauers un Valters Halšteins

Francija un Rietumvācija katra paņem divus krēslus un noliek tos uz skatuves. Monē, Šūmans, Adenauers un Halšteins apsēžas krēslos

Žans Monē: Francijai ir grūti uzticēties Vācijai.

Robērs Šūmans: Bet, Eiropas tautu pulcēšanās vārdā nepieciešams likvidēt Francijas un Vācijas vecās nesaskaņas.

Konrāds Adenauers: Mēs esam rūpniecības valstis, mums nepieciešamas izejvielas.

Valters Halšteins: Tam, kas kontrolē Zāras un Rūras ražošanas apgabalu, pieder vadošā vara.

JĀ!

Konrāds Adenauers: Šī sacensība ir bijusi divu pasaules karu pamatā.

Robērs Šūmans: Mums šie resursi jāpārvalda kopā, lai gūtu kopējo labumu, vai arī Eiropā miera nebūs.

Žans Monē: Mēs vēlamies izveidot attiecības starp Franciju un Vāciju, kas balstās uz pilnīgi jauna pamata, un pārvērst to, kas mūs šķir, jo īpaši kara nozares, par kopējo labumu, kas dotu labumu arī Eiropai.

Robērs Šūmans: Nav uzvarētāju vai zaudētāju: nevar būt miera bez taisnīguma un taisnīguma bez vienlīdzības.

Pirmais stāstnieks: Rietumvācijas valdība solīja, ka tās ārpolitika vairs nekad neapdraudēs Eiropas mieru.

Konrāds Adenauers: Esmu gaidījis šo iniciatīvu pēdējos 25 gadus... Sadarbojoties ar jums, ne manai valdībai, ne manai valstij nav nekādu slēptu, hegemonisku nodomu.

Valters Halšteins: Kopš 1933. gada vēsture mums ir iemācījusi, cik veltīgas ir šīs bažas. Vācija zina, ka tās liktenis ir saistīts ar Rietumeiropas likteni.

Konrāds Adenauers: Es uzskatu, ka Francijas priekšlikuma īstenošana ir mans vissvarīgākais uzdevums. Ja es varētu to piepildīt, es domāju, ka nebūšu dzīvojis veltīgi.

Monē, Šūmans un Halšeins pieceļas un viens otram paspiež roku. Francija un Rietumvācija pieceļas, bet nesarokojas. Viņas joprojām viena pret otru izturas piesardzīgi

Otrais stāstnieks: Francija ir spērusi pirmo milzīgo soli.

Robērs Šūmans: Francija ir uzņēmusies vadību, un tās rīcības sekas var būt milzīgas. Mēs ceram, ka tā arī būs, jo Francija ir rīkojusies, tiecoties pēc miera. Bet, lai mieram būtu iespēja pastāvēt, vispirms mums ir vajadzīga Eiropa.

Visi tēli atstāj skatuvi, kad četri Stāstnieki nostājas skatuves centrā

Trešais stāstnieks: Tātad, kas notiek tālāk?

Ceturtais stāstnieks: PSRS uzsprižina savu pirmo atombumbu.

Pirmais stāstnieks: Izceļas Korejas karš.

Otrais stāstnieks: Un aukstais karš pāraug aktīvā karadarbībā Tālajos Austrumos.

Trešais stāstnieks: Eiropas valstis turas cieši kopā, lai aizsargātos.

Uznāk Lielbritānija un Vinstons Čērčils

Vinstons Čērčils: Izņemot Lielbritāniju.

Lielbritānija: Šķiet, ka mēs nevaram izlemēt...

Lielbritānija un Vinstons Čērčils noiet no skatuves

Ceturtais stāstnieks: Bet 1951. gadā Francija un Rietumvācija izpilda savu apņemšanos un izveido EOTK, Eiropas Ogļu un tērauda kopienu.

Pirmais stāstnieks: Tas būs pirmais solis, veidojot mūsdienu Eiropas Savienību.

Otrais stāstnieks: Stāvot drupās kara plosītajā Eiropā ...

Trešais stāstnieks: Daži ievērojami vīri tiecās pēc vīzijas par labāku Eiropu saviem bērniem un mazbērniem...

Ceturtais stāstnieks: Lūk, Eiropas Savienības dibinātāji!

Uznāk Žans Monē un Robērs Šūmans, Alčide de Gasperi un Konrāds Adenauers

Uznāk Pauls Henrijs Spāks, Siko Mansholts un Altjero Spinelli

Uznāk Džozefs Behs, Vinstons Čērčils, Valters Halšteins un Johans Beijens

Visi stāstnieki kopā: Eiropas Savienības dibinātāji, kuri palīdzēja Eiropai atdzimt no drupām un virzīties uz vienotību, labklājību un mieru.

Visi tēli atstāj skatuvi

